

Universitätsbibliothek Wuppertal

**Quatuor D. N. Jesu Christi Euangeliorum Versiones
perantiquæ duæ, Gothica scil. et Anglo-Saxonica**

Junius, Franciscus

Dordrechti, 1665

Cap. VI.

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-702](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:468-1-702)

M A T T H E I

C A P. VI.

13

ðAM iZVIS. GÅH VIDÆLIF BI
ΦΛNS ΝΣΦΚΙΝΤΛΝΔΛNS iZVIS.

and tælenbūm eop.

45. EI ΥΛΙΚΦΛIF ΣΝΝGNS AT-
TINS iZVAKIS ΦIS IN HIMINAM.
ΝΝTE ΣΝΝNQN SEINA ΝΚΚΛN-
NEIΦ ΛΝΛ ΠΝΙΛΛNS GÅH ΓR-
ΔΛNS. GÅH KΙGNΕIΦ ΛΝΛ ΓR-
KΛIHTΛNS GÅH ΛΝΛ iNViNDΛNS:

45. Ðæt ge ryn eorper fæ-
deþ beapn. þe on heoþonum
ýr. re ðe deð þ hiſ runne
up-ærþringð oþer þa godan
and oþer þa ýfelan. and he
læt riinan oþer þa rihtþirian
and oþer þa unrihtþirian:

46. GÅBLI ΛNK EKIGRΨ ΦΛNS
EKIGRNΛNS iZVIS ΛINΛNS. Θ
ΜΙΖΔΛNΨ ΗΛΒΛIF. ΝΝ GÅH ΦΛI
ΦΙΝΔΨ ΦΛTΛ SΛMΨ TΛNGΛND.

46. Siþ ge roðlice þa lu-
kiað þe eop lukiað. hƿylce
meðe habbað ge. hu ne doð
manfullle rpa::

47. GÅH GÅBLI ΓRΛEΙΦ ΦΛNS
EKIGRNΛS iZVAKΛNS ΦΛTΛINEI.
ΘΕ ΜΛΑΛΓΙΖΨ TΛNGΨ. ΝΝ GÅH
ΜΧTΛKΨS ΦΛTΛ SΛMΨ TΛN-
GΛND.

47. And gif ge þ an doð.
þ ge eorpe gebroðna pýlcumiað. hƿat do ge maje. hu
ne doð hæfene rpa::

48. SIGLIF NN GNS EΠLLATR-
GAI. SYΛ SVE ΛTTA iZVAK SΛ
IN HIMINAM EΠLLATRGSIS iST:

48. Eorneritlice beoð ful-
fremede. rpa eorper heoroni-
licia fæder iþ fulfremed:

C A P. VI.

C A P. VI.

1. ΛTSΛIOIF ΛKMΛIQN iZVΛ-
KA NI TΛNGΛN IN ΛNDΥLKΦGΛ
MΛNNε AN SΛIΘAN iM. ΛΙΦΦΛN
ΛΛNN NI ΗΛΒΛIF EKΛM ΛTTIN
iZVAKΛMMΛ ΦΛMMΛ IN HIMI-
NAM:

1. Beðymað þ ge ne doν
eorpe rihtþirneſſe beforan
mannum. þ ge ryn gehejede
fjam him. elley næbbe ge
meðe mið eorþum fæder þe
on heoþenum ýr:

2. ΦΛN NN TΛNGΛIS ΛKMΛIQN.
NI ΗΛKRNGLIS EΛNKL ΦNS. SYΛ
SVE ΦΛI ΛΙNTΛNS TΛNGΛND IN
ΓΛUNPMΦIM GÅH IN ΓΛKNNSIM.
EI ΗΛNHGΛINDΛN EKΛM MΛN-
NAM: ΛMEN ΣΙΦΛ iZVIS. ΛNΔNE-
MNN MΙZΔLN SEINA:

2. Eorneritlice þonne du þine
ælmeríjan ryllie. ne blape man
býman beforan ðe. rpa licete-
nay doð on geromnungum i
on rýcum. þæt hý ryn ge-ær-
purnhode fjam mannum. doð
ic recge eop. hig onfengon hý-
pa meðe. 3. Soð-

B 3

3. iΨ

3. iψ φηκ τλισλανδλν λκμλι-
χν. ni γιτι ιλειδημει φεινλ
ολ τλισιψ τλισγ ϕεινλ.

4. ei siγλι sλ λκμλιλικτιψλ
φεινλ iη επλισνγλ. γλι λττλ
φεινς σλει σλιοιψ iη επλισн-
γλ ησγιιψ ψης iη βλικητειν:

5. γλι ψλν βιδελιψ. ni si-
γλιψ σγλ σγε ψλι λιπτλns. ηη-
τε εκισγνδ iη γλιπμφιμ γλι
γλιστλм πλλπցx stλndλn-
dλns βιδελn. ei γλιпγλιndλn
млnnлm. λmen υψλ iցvis. ψλ-
tei ιλελнd миздgn seinl.

6. iψ φη ψλn βιδελais γλгг
iη ιεψցx ϕειnl. γλi γλллп-
кlns ιλпkаli φειnl. βιdei
di λttin φεinlmmл ψлmmл
iη εплihsнgл. γgl λttл φeins
σleι σlioiψ iη εплihsнgл. ηs-
giιiψ ψns iη βliкhtein:

7. βιдeлnлns ηψhl n i-
λiγλiκadslip. σγλ σγe ψli
ψiпdз. ψiпkеiψ iм λnk ei iη i-
λiγλiκdein seinli λndiλns-
γlind λn.

8. ni γllеikdψ nni ψliм. γlit
λnk λttл iցylk ψizei ցns
ψlпkвiψ εlпkψizei ցns βi-
delsip iηl:

9. σγλ nni βiдeлiψ ցns: λttл
nnsλk ψiη iη himinlm: γeihinl
nлmз ϕein:

10. ψimai ψiпdlnassns φeins:
γliкψli γiလgл ϕeins. σγe iη
hi-

3. Soðlice þonne þu þine
ælmerjan do. nýte þin ryng-
tne hƿat do þin ryngþre.

4. Ðæt þin ælmerje ry on
diglum. and þin fæder hit
agylt he. re he gerýhð on
dihlum:

5. Þ þonne ge eor gebid-
don. ne beo ge rygle licete-
par. þa luſiað þ hið gebiddon
hi rstanbende on geromnum-
gum þ on rtræta hýpnunum. þ
men hið gerereon: Soð ic recge
eor. hi onfengon hýpa mede:

6. Du joðlice þonne þu ðe
gebiddve. gang into þinum
bed-clýjan. and þinre ðuna
belocenje. bide þinne fæder
on dihlum. and þin fæder
he gerýhð on diglum he hýt
agylt he:

7. Soðlice þonne ge eor ge-
biddon. nellen ge rƿiecan
þela rpa rpa hæfene. hið
penað þ hið ryn gehýrde on
hýpa menigfealban rƿræce:

8. Nellen ge eornostlice
him ge-efenlæcan. joðlice
eorep fæder pat hƿat eor
þearf yr ærþam he ge hine
biddað:

9. Eornostlice gebiddað
eor þurh: Fæder ure þu he
eapt on heozenum. Si þin
nama ȝehalgð:

10. To-becume þin rice:
Lerurðe þin pilla on eorjan-
rpa

M A T T H E I . C A P . VI .

15

HIMINĀ ēlī ANĀ LÍKFLI:

11. HLLIF NNSAKLNA FLNL
SINTEINAN GI: NNS HIMM ALALGAL:
12. ēlī ALFLET NNS FLATEI SKN-
LANS SIGALIM. SYL SVE ēlī
VVIS ALFLETLM FLIM SKPLLM
NNSAKLIM:

13. ēlī NI BKIGGLIS NNS IN
EKALISTNUC ALI: AK LALNSEI NNS
LF FLMMAL NBLIN: NNTF WEIN AL
IST FIM ALNGALDI. ēlī MALTTS.
ēlī VNLPHNS: IN ALVINS. AMEN:

14. NNTF ēlēlī ALFLETIF MLN-
NLM MISSALDEAINS İZE. ALFLETIF
ēlī İZVIS ATTAL İZYLK SL
NELK HIMINAM.

15. İF ēlēlī NI ALFLETIF MLN-
NLM MISSALDEAINS İZE. NIŞHL
ATTAL İZYLK ALFLETIF MISSAL-
DEAINS İZYLKS:

ṛpa ḻpa on heoȝenum.:

11. Ujne ðægħpamlican
hlaf rýle uż to ðæg.:

12. And ʃorðyf uż uje
gyltar. ḻpa ḻpa pe ʃorðkað
užum gyltendum.:

13. And ne gelædde ju uż
on coſtnunge. ac alýr uż of
yfelice. Soðlice.:

14. Ȑitoblice għiex ȝe ʃorð-
jað mannum hýha jvinn. Bon-
ne ʃorðyf eorep re heoȝen-
lica fædeej eor eorre gyltar.:

15. Ȑix ȝe joðlice ne ʃor-
ðyf jað mannum. ne eorep
fædeej ne ʃorðyf eor eorre
jvinn.:

Dýr ȝebýjað to caput ieu-
ni on podnej-ðæg.:

16. LFFLN BI WE FÄSTALIF. NI
VLIKFALIF SYL SVE FLI ALINTLANS
GLPKAL. EKALYALKAĞLAL ALK
ALDULIKFLA SEINAL. EI GLASL-
OALAL MANNAL FÄSTAL-
ALANS: AMEN. VFLA İZVIS. FLATEI
ALDANEMLI MIZDALAN SEINAL:

17. İF FL FÄSTALADS SALLBX
HΛPVIWF WEIN. ēlī ALDAGL WEI-
NAL WFYL.

18. EI NI GLASLIOALIZAL MANN-
AL MÄSTALADS. AK ATTIN WEI-
NALLMMAL FLMMAL IN ENLHSNGA.
ēlī ATTAL WEINS SLEI SAIWI
İN

16. Soðlice bonne ȝe fær-
ten. nellen ȝe peran ȝpyle
leage-licetepaj. hig ʃorñimað
hýha anjyne. ȝ hiġ at-eopun
mannum fæjtende. Soðlice
ic recđe eor. ȝ hiġ onfend-
on hýha mede.:

17. Du joðlice bonne ju
fæjte. rmýja ju heaħod. ȝ
ħpeah ju ħine anjyne.

18. Dax ju ne ry dixerem
fjam mannum fæjtende. ac
ħinum fædeej ȝe yr on býg-
lum. ȝ ju fædeej ȝe għejjha
on

IN ENGLISNGA NSGIVIS PHIS:

19. NI HNZDASLIP ISVIS HNZDA
ANL ALKFLI. FLKEI MLLR GLH
NIDYL EKLGYAKDEWPH. GLH FLKEI
WITWES NEGRKLBND GLH
HLIFLND.

20. IP HNZDASLIP ISVIS HNZDA
IN HIMINL. FLKEI NH MLLR NH
NIDYL EKLGYAKDEWPH. GLH FLKEI
WITWES NI NEGRKLBND NH STI-
LLND.

21. FLKEI ALK IST HNZD IS-
VAK. FLKHN IST GLH HLICKTR
ISVYAK.

22. ALKAKN LEIKIS IST ALRG.
GLBLI NN ALRG WFEIN LINFLW
IST. ALLLATL LEIK WFEIN LINHL-
DEIN ULKFIWPH.

23. IP GLBLI ALRG WFEIN NN-
SEL IST. ALLLATL LEIK WFEIN
KWIWEIN ULKFIWPH. GLBLI NN
LINHLW FLTL IN WIS KWIW
IST. FLTL KWIW OLN FILN:

24. NIMANNL MLR TYLM
EKLNGAM SKLLKINRN. NNTS
GLBLI EIGLIP LINANL. GLH
ALFLKANL EKIGRW. LIPFLN
LINAMML NEHLNSEWPH. IP AL-
FLKAMML EKLKANN. NI MLR-
GIP GRWFL SKLLKINRN GLH
MLMMRNIN:

25. ALIPWHE WIPL ISVIS. NI
MLNK-

ON DYGLOM HIT AGYLT HE:

19. NELLEN GE GOLD-HOPDIAN
EOP GOLD-HOPDAJ ON EOPIJAN.
HEP OM ANB MODHE HYT FOP-
NIMD. AND HEP HEOPAJ HIT
DELFAÐ J FOPPTELAÐ.

20. GOLD-HOPDAÐ EOP JOÐ-
LICE GOLD-HOPDAJ ON HEOPENAN.
HEP NAJOP OM NE MODHE HIT
NE FOPNIMD. J HEP HEOPAJ HIT
NE DELFAÐ NE NE FOPPTELAÐ.

21. RITODLICE HEP JIN GOLD-
HOPD IF. HEP IF JIN HEONTE:

22. DINEY LICHAMAN LEOTH-
FAT IF JIN EAGE. DÝF JIN EAGE
BRD ANFEALD. EALL JIN LICHAMA
BRD BEOPHT:

23. DÝF JIN EAGE JOÐLICE
BRD MANFULL. EALL JIN LICHAMA
BYÐ HYRTENFULL. EOPNOÐ-
LICE DÝF J LEOTH HE ON ÐE IF
RYNT HYRTTU. HU MYCLE BEOD
HA HYRTTU:

DÝF RECAL ON JONE JYXTEOÐAN
RUNNAN-DÆG OFER PENTE-
COFTEN:

24. NE MÆG NAN MAN TRAM
HLAFORDUM HEOPIAN. OBBHE HE
JOÐLICE ANNÆ HATAÐ J OHERPNE
LUFAÐ. OÐDE HE BRD ANUM
GEHYRJUM J OHRUM UNGEHYR-
JUM. NE MÆGON GE LODE HEOP-
IAN J POPULD-PELAN.

25. FOPHAM IC RECGE EOP.
þ 3e

M A T T H E I C A R . VI.

17

ΜΑΝΚΝΛΙΦ ΣΛΙΥΛΛΙ ΙΖΥΛΚΛΙ
ΘΛ ΜΛΤΣΛΙΦ ɔλι ΘΛ ΑΚΙΓ-
ΚΛΙΦ. ΝΗ ΛΕΙΚΛ ΙΖΥΛΚΛΜΜΛ
ΘΕ ΥΛΣΓΛΙΦ. ΝΗ ΣΛΙΥΛΛΛ
ΜΛΙΣ ΙΣΤ ΕΧΔΕΙΝΛI. ɔλι ΛΕΙΚ
ΥΛΣΤΣΛΜ:

26. ιΝΣΛΙΘΙΦ ΔΗ ΕΠΓΛΛΜ ΗΙ-
ΜΙΝΙΣ. ΦΕΙ ΝΙ ΣΛΙΛΛΔ. ΝΗ
ΣΝΕΙΛΛΔ. ΝΗ ΛΙΣΛΛΔ ΙΝ ΒΛ-
ΣΤΙΝΣ. ɔλι ΛΤΤΛ ΙΖΥΛΚ ΣΛ
ΝΕΛΚ ΗΙΜΙΝΛΜ ΕΧΔΕΙΦ ιΝΣ: ΝΗ
ςνς ΜΛΙΣΥΕ ΛΦΚΙΖΛΝΣ ΣΙΓΗΦ
ΦΛΙΜΛ:

27. ιψ ΘΛΣ ΙΖΥΛΚΛ ΜΑΝΚ-
ΝΛΛΔΣ ΜΛΓ ΛΝΛΛΝΚΛΝ ΛΝΛ
ΥΛΗSTM ΣΕΙΝΛΝ ΛΛΛΕΙΝΛ ΛΙ-
ΝΛ:

28. ɔλι ΒΙ ΥΛΣΤΣΛΣ ΘΛ ΣΛΝΚ-
ΣΛΙΦ. ΓΛΚΠΝΝΛΙΦ ΚΛΒΜΛΝΣ
ΗΛΙΦΣΛΣ ΘΛΙΥΛ ΥΛΗΣΓΛΛΔ.
ΝΗ ΛΚΒΛΙΔΣΛΔ. ΝΗ ΣΠΙΝ-
ΝΛΔ.

29. ΑΙΦΗ ΦΛΝ ΙΖΥΙΣ. ΦΛΤΕΙ
ΝΗ ΣΛΠΛΛΝΜΣΝ ΙΝ ΛΛΛΛΜΜΛ
ΥΠΛΦΗ ΣΕΙΝΛΜΜΛ ΓΛΥΛΣΙΔΛ
ΣΙΚ ΣΥΕ ΛΙΝΣ ΦΙΖΕ:

30. ɔλελι ΦΛΝΔΕ ΦΛΤΛ ΗΛ-
VI ΗΛΙΦΣΛΣ ΗΙΜΙΛΔΛΓΛ ΥΙ-
ΣΛΔΔ. ɔλι ΓΙΣΤΚΛΔΛΓΙΣ ΙΝ
ΛΗΗ ΡΛΛΛΓΙΦ. ΓΧΦ ΣΥΛ ΥΛ-
ΣΙΦ. ΘΛΙΥΛ ΜΛΙΣ ΙΖΥΙΣ ΛΕΙΤΙΛ-
ΓΛΛΛΝΚΛΔΛΝΣ:

31. ΝΙ ΜΛΝΚΛΙΦ ΝΗ ΑΙΦΛΛ-
ΔΛΝΣ. ΘΛ ΜΛΤΣΛΜ. ΛΙΦΦΛΗ
ΘΛ ΑΚΙΓΚΛΜ. ΛΙΦΦΛΗ ΘΛ
ΥΛΣΓΛΙΜΛ.

þ ge ne ryn ymbhydige eorpe
raple hƿæt ge eton. ne eor-
pum lichaman mid hƿam ge
ryn ymbrcpýðde. Hu nyr ƿeo
rapl ƿelje þonne mete. ƿeorej
lichama betena þonne þ neaj:

26. Behealdað heorstanan ƿu-
ðlað. ƿorham he hi ne ƿapað.
ne hig ne ƿipað. ne hig ne ga-
driað on bejne. ƿeorej heo-
fonaða fæðer hig ƿet. Hu ne
rýnt ge ƿelpan þonne hig:

27. Hƿylc eorhei mæg ƿoð-
lice ƿefencean. þ he ge-eacnige
ane elne to hig anlicneffe:

28. ƿ to hƿi rýnt ge ymb-
hydige be ƿeaþe. Beſceariað
acynfer liliian hu hig ƿeaðað.
ne ƿincað hig. ne hig ne
ƿinnað.

29. Ic recȝe eor ƿoðlice þ
ƿurðon Salomon on eallum
hig ƿulðre næf ƿeferrƿyðen
ƿra ƿra an of ƿyron:

30. Soðlice ƿif acynfer
ƿeos. þ he to ƿæg ƿ if ƿ bið to
morigen on ofen aȝend. ƿis
ƿra ƿerȝt. eala ge ƿehƿæver
geleafan. ƿam mycle ma he
ƿerȝt eor:

31. Nellen ge eorhūytlice
beon ymbhydige hig ƿefen-
de. Hƿæt ete pe. oððe hƿæt
ðrynce pe. ofþe mid hƿam
beo pe ƿeferrƿyðene:

32. Soð-

C

32. ΛΛΛ

32. ALLA ANK PHATLA PHINDAS
SEKGAND. YLIT NIHILAN LAT-
TL IZYLK SL NEAK HIMINAM
PHATEI PHANTHEW

33. EOPNUYTICE RECEAD AEPEST GODEY JUCE T HYR NIHTPIRNUYRE. T EALLE HAF
HING EOP BEOD HAF TO-GE-EACNODA:

34. NE BEO GE NA HOGIENDE YMB HA MORGENLICAN NEOBE. RODLICE YE MOR-
GENLICA DÆG CAPAÐ YMB HYNE RYLNIE: AEGHYLC DÆG HÆFÐ GENOH ON HYR
AGENUM YMB-HOGAN:

C A P. VII.

Dyr rceal on hōne feorðan runnan-dæg ofer Pentecosten:

1. Nellen ge deman. þ ge ne ryd yfremede:

2. RITODLICE ÞAM ILCAN DOME HE GE DEMAÐ. EOP BIÐ GEMEDEÐ. AND ON ÞAM
ILCAN GEMETE HE GE METAÐ. EOP BIÐ GEMETEN:

3. TO HPI GERYHRT HU Þ MOT ON HINEY BRIODUR EAGAN. T HU NE GERYHRT
HÔNE BEAM ON HINUM AGENUM EAGAN:

4. OþHE HUMETA CYRT HU TO HINUM HNEÐER. BRIODOR HAFRA Þ IC UT-ADO Þ
MOT OF HINUM EAGAN. HÔNE YE BEAM BIÐ ON HINUM AGENUM EAGAN:

5. LA HU LICCETEJE. ADO AEPEST UT HÔNE BEAM OF HINUM AGENUM EAGAN. T
BEHAPA HÔNE Þ HU UT-ADO Þ MOT OF HINEY BRIODUR EAGAN:

6. Nellen ge ryllan þ halige hundum. ne ge ne puppen eoppne mefegrotu
torforan eoppum ryþnon. he-lær hig mid hyra fotum hig fôrtiedon. and
hig hÔne ongean ȝepende eop torliton:

Dyr godspel rceal to Lang-dagon:

7. BIDDAÐ AND EOP BIÐ GEJEALD. RECEAÐ AND GE HYT FIMDAÐ. CNUCIAÐ AND
EOP BIÐ ONTYNED:

8. RITODLICE ALC HAFNA HE BIT HE ONFEHÐ. T JE HE RECÐ HE HIT FINT. AND
ÞAM CNUCIENBUM BIÐ ONTYNED:

9. HYPYLC MAN IY OF EOP. GIP HYR RUNU HYNE BIT HLAFER. RYLT HU HIM
RYtan.

10. OÐDE GIP HE BITT RYCEY. RYLT HU HIM NÆÐPAN:

11. EOPNUYTICE NU GE HE YFELE RYNT CUNNUN GODVE RYLENA EOPPUM BEAP-
NUM